

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

384

Vragen van de leden **Ferrier** en **Çörüz** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de uitkomsten van het onderzoek dat onder leiding van de Braziliaanse volksvertegenwoordiger en mensenrechtenverdediger Marcelo Freixo is uitgevoerd*. (Ingezonden 29 september 2009)

1

Bent u op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek dat onder leiding van de Braziliaanse volksvertegenwoordiger en mensenrechtenverdediger Marcelo Freixo is uitgevoerd?

2

Kunt u aangeven welke stappen de Braziliaanse overheid heeft gezet naar aanleiding van de rapportage over milities in de staat Rio de Janeiro?

3

Deelt u de mening dat de rapportage een aantal waardevolle aanbevelingen bevat die het geweld, door milities gepleegd, kunnen beperken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke manier zet de Nederlandse regering zich in om de uitvoering van deze aanbevelingen te bespoedigen?

4

Bent u bereid u ervoor in te zetten dat de uitkomsten van de rapportage en de uitvoering daarvan op worden gebracht tijdens de EU-Brazilië top

van 6 oktober a.s.? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid de Kamer hierover in een verslag van deze top te informeren?

5

Hoe beoordeelt u de positie van mensenrechtenverdedigers in Brazilië? Op welke manier zetten de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in Brazilië zich in voor mensenrechtenverdedigers die worden bedreigd?

6

Hoe staat het met de uitvoering van het actieplan mensenrechtenverdedigers dat in de notitie «Naar een menswaardig bestaan» aan de Kamer werd toegezegd?

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 19 oktober 2009)

1

Ja.

2

De Braziliaanse overheid heeft aandacht voor de bescherming van mensenrechtenverdedigers. In de praktijk is die bescherming niet altijd makkelijk te geven. Uitvoering wordt daarnaast soms op lokaal niveau bemoeilijkt. In de vertaalslag van het federale beleid naar de uitvoering in de praktijk is nog ruimte voor verbetering. De Braziliaanse regering is zich hiervan bewust en president

Lula heeft bij zijn aantreden een aantal secretariaten bij de Presidência opgericht om hieraan extra aandacht aan te kunnen besteden.

3

Ja, ik deel deze mening. De Mensenrechtenambassadeur heeft hierover tijdens zijn bezoek aan Brazilië in november 2008 gesproken met de Braziliaanse Minister voor de Mensenrechten Vanucchi en tevens onder begeleiding van de NGO IBISS een bezoek gebracht aan de favela Vila Cruzeiro in Rio de Janeiro.

4

De uitkomsten van de rapportage zijn niet opgebracht tijdens de derde EU-Brazilië top van 6 oktober. Deze top was gericht op samenwerking op twee actuele thema's: klimaatverandering en de financiële crisis. De agenda van de top is afgestemd tussen de EU en Brazilië. Wel is tijdens deze top expliciet verwezen naar het belang van de EU-mensenrechtendialoog met Brazilië. Nederland heeft tijdens de afgelopen EU-raadswerkgroep mensenrechten (COHOM) van 5 en 6 oktober, ervoor gepleit dat de ambassadeurs van EU-lidstaten de aanbevelingen van dit onderzoek op de agenda zullen zetten van de eerstvolgende EU-mensenrechtendialoog met Brazilië.

5

In Brazilië zijn veel mensenrechtenverdedigers actief. De

meest in het oog springende zaken waarmee zij zich bezighouden zijn verdediging van de rechten van de inheemse bevolking (in het geding door wettelijke verplichting tot landafbakening en registratie van landeigendom) en de bescherming van de bevolking in de favela's (waar militie-groeperingen onder meer door excessief geweld een bedreiging vormen). In de favela's is regelmatig sprake van «oorlogen» tussen rivaliserende drugsbendes.

Drugsgebruik genereert daarnaast ook andere problemen, zoals geweld tegen vrouwen en misbruik van kinderen.

De Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen financieren projecten van mensenrechtenorganisaties, zoals CIMI en Conectas.

Mensenrechtenonderwerpen ook opgebracht bij de Braziliaanse autoriteiten. Daarnaast vindt actief samenwerking plaats met VN-instellingen en EU-lidstaten op het gebied van mensenrechten.

In EU-verband is de positie van mensenrechtenverdedigers een onderwerp waar onder meer door trilateraal overleg (Braz. autoriteiten, EU-vzs en EC) aandacht aan wordt geschonken. Er is een Human Rights Defenders-bijeenkomst door de EU-lidstaten georganiseerd en met regelmaat worden Braziliaanse organisaties bij EU-meetings uitgenodigd voor uitwisseling van ervaringen en mogelijke samenwerking.

6

Aan het actieplan ter bescherming van mensenrechtenverdedigers, waarin beschreven zal worden hoe de eigen inzet en die van de EU verbeterd kunnen worden, wordt momenteel gewerkt. Het is de verwachting dat dit voor het eind van het jaar met diverse belanghebbenden besproken kan worden.